

KIEMELKEDŐ EREDMÉNYEK

KOGNITÍV IDEGTUDOMÁNYI ÉS PSZICHOLÓGIAI INTÉZET

A ritmusrendszer feldolgozása velünk született emberi képesség

Újszülöttek hallási észlelését vizsgálva, az MTA TTK KPI kutatói kimutatták, hogy a csecsemők képesek felismerni a hangszekvenciák ritmikus struktúráját. Winkler István és munkatársai egy EU projekt keretében végzett kutatás során kimutatták, hogy az alvó újszülöttek agya másképpen reagál egy rock ritmus szabályosságának megsértésére, ha az az ütem első hangját, mint ha a ritmusszerkezet valamelyik másik pozícióját érinti. Az eredmények azt sugallják, hogy a zenei észleléshez vezető információfeldolgozási képességek velünk születettek. A szerzők úgy vélik, hogy e velünk született képesség jelenti a különböző kommunikációs formák megértésének, így a zenei észlelésnek az alapját is. A kommunikációra való készenlét evolúciós előnyei nyilvánvalóak, mivel az emberi faj sikeres működésének alapja a fejlett információátvitel.

Publikáció

- Winkler I, Háden GP, Ladinig O, Sziller I, Honing H (2009): Newborn infants detect the beat in music PROCEEDINGS OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE UNITED STATES OF AMERICA 106:(7) pp. 2468-2471.

Különbségek a kötött és laza kultúrák között

A kötöttség és lazaság a kultúrák összehasonlításának egy lehetséges dimenziója és egy adott társadalom tagjainak szociális normákhoz és deviáns viselkedéshez való viszonyát jelzi. A kutatás empirikusan vizsgálta azt, hogy az ökológiai, a történelmi és az intézményes faktorok együtt a mindennapi élethelyzetekkel és egyéni pszichológiai jellemzőkkel hogyan alkotnak közösen kulturális rendszereket. A 33 társadalmat (összesen 6823 főt) vizsgáló kulturális összehasonlító, kérdőíves kutatásban az egyes résztvevő országok környezeti, gazdasági, történelmi, és egyéb demográfiai mutatóival vetették össze. Az eredmények szerint a kulturális kötöttség együtt jár többek között a magasabb népsűrűséggel, a természeti erőforráshiánnyal, a természeti katasztrófák gyakoribb voltával. A kutatás során vizsgálták azt is, hogy az élet mindennapi szinterein mennyire kötöttek a viselkedési szabályok és azt találták, hogy a kötöttebb kultúrákban a szituációs magatartási normák sokkal szűkebb mozgásteret tesznek lehetővé és sokkal inkább kötelező érvényűek, míg a laza kultúrákban kevésbé vannak konszenzuson alapuló normák és azokat sem feltétlenül tartják be a társadalom tagjai. A kötöttebb és lazább kultúrákban felnövő egyének olyan pszichés mechanizmusokat sajátítanak el, amelyek lehetővé teszik, hogy megfeleljenek a kultúrára jellemző elvárásoknak. A lazább kultúrákban kisebb az óvatosság és a hibák elkerülésének az igyekezete, a kötelességérzet, az ön-szabályozás és az impulzuskontroll, valamint a strukturáltság iránti igény és az ön-monitorozás is. A kutatók feltételezik, hogy a kötöttség – lazaság dimenzió mentén megtalálható szélsőségek kevésbé optimálisan működő társadalmakra utalnak.

Publikáció

- Gelfand MJ, Raver JL, Nishii L, Leslie LM, Lun J, Lim BC, Duan L, Almaliaich A, Ang S, Arnadottir J, Aycan Z, Boehnke K, Boski P, Cabecinhas R, Chan D, Chhokar J, D'Amato A, Ferrer M, Fischlmayr IC, Fischer R, Fülöp M, Georgas J, Kashima ES, Kashima Y, Kim K, Lempereur A, Marquez P, Othman R, Overlaet B, Panagiotopoulou P, Peltzer K, Perez-Florizno LR, Ponomarenko L, Realo A, Schei V, Schmitt M, Smith PB, Soomro N, Szabo E, Taveesin N, Toyama M, Van de Vliert E, Vohra N, Ward C, Yamaguchi S. Differences between tight and loose cultures: a 33-nation study. Science, 2011 May 27;332(6033):1100-4. doi: 10.1126/science.1197754.